

InfoMil

Luchtemissies in het Activiteitenbesluit

Door:
Erwin Theelen
Patrick Dijk

In opdracht van

Inhoudsopgave

1. Achtergrond
  - luchtvoorschriften in oude AMvB's
  - luchtvoorschriften in de metalektro
  - van vergunning naar algemene regel
2. Inleiding luchtvoorschriften Activiteitenbesluit
3. Controle systematiek luchtvoorschriften
  - de 3 stappensystematiek
  - casus 3 stappensystematiek
  - gezamenlijke uitwerking casus

(1) Luchtvoorschriften in oude AMvB's

De oude AMvB's bevatten luchtvoorschriften t.a.v.:

- inspectie en onderhoud stookinstallaties (NOx);
- bereiden voeding (geur);
- coaten hout, voertuigen of jachten (geur, deeltjes, VOS);
- houtbewerking (houtstof);
- opslag bulkgoederen (stofhinder);
- lassen t.b.v. voertuigen (lasdampen);
- damp retoursystemen (VOS);
- emissie-eisen PER (VOS).

(1) Luchtvoorschriften in de metalektro

Metalektro activiteiten sinds 2008 in Activiteitenbesluit:

- las- en snijprocessen, gutsen (rook)
- soldeerprocessen (rook / VOS)
- stralen, slijpen, polijsten (stof)
- vlamspuiten, verzinken (stof, metalen)
- beitsen, etsen (zure dampen)
- elektrolytische processen (dampen, aërosolen)
- reinigen / ontvetten, coaten en lijmen (VOS)

Door de diversiteit aan emissies en de variatie in omvang is een concrete aanpak van luchtmissie in de AMvB noodzakelijk.

(1) Luchtvoorschriften in de metalektro

Hoe wordt hier in vergunningen mee omgegaan?

- beoordelen redelijkheid bronafzuiging;
- opleggen concentratie-eisen uit de Nederlandse emissierichtlijn lucht (NeR);
- opleggen maatregelen, bv conform werkboeken milieumaatregelen (zie www.fo-industrie.nl).

(1) Van vergunning naar algemene regel

Vanwege opname metalektro in Activiteitenbesluit wordt aangesloten bij deze vergunning aanpak

De aanpak wordt daarbij doorgetrokken naar:

- hout-, kunststof- en metaalbewerking
- op- en overslag van stuifgevoelige stoffen

Voor de overige activiteiten is de aanpak niet nodig.

In de workshop beperken we ons tot bovengenoemde activiteiten.

(2) Luchtvoorschriften Activiteitenbesluit

Hoofdstuk 2 van het besluit bevat zorgplichtartikelen voor lucht:

- voorkomen / zoveel mogelijk beperken van luchtverontreiniging, geurhinder en stofhinder

Hoofdstuk 2 van het besluit bevat verder relevante zaken uit de NeR:

- indeling van stoffen, sommatie van emissies binnen een zelfde categorie/klasse en toetsen van emissies aan grensmassastromen;
- maatwerkmogelijkheden zoals afwijken van emissiegrenswaarden en controleren van emissies in specifieke gevallen;
- aantoonplicht bedrijf bij niet treffen van de maatregel uit regeling.

(2) Luchtvoorschriften Activiteitenbesluit

Hoofdstuk 4 van het besluit geeft per activiteit:

- eventuele verbodsbepalingen (niet buitenwerken, tenzij....)
- gekwantificeerde doelvoorschriften (eis van 5 mg/m³)
- niet gekwantificeerde doelvoorschriften (doelmatige verspreiding van emissies)

(2) Luchtvoorschriften Activiteitenbesluit

Hoofdstuk 4 van de regeling geeft per activiteit:

- erkende maatregelen zoals toepassen afscheider
- verplichte maatregelen zoals situering emissiepunt

De concrete maatregelen komen hoofdzakelijk uit huidige werkboeken Milieumaatregelen, doelvoorschriften uit de NeR.

(2) Luchtvoorschriften Activiteitenbesluit

Erkende maatregel:

- meestal gebaseerd op gekwantificeerd doelvoorschrift (mg/m^3)
- afwijken mag, mits (tijdens of na de controle) kan worden aangetoond dat aan het doelvoorschrift wordt voldaan

Verplichte maatregel:

- gebaseerd op niet gekwantificeerde doelvoorschrift
- afwijken mag niet, tenzij vooraf met een besluit van bevoegd gezag hiervoor goedkeuring is gegeven

(2) Luchtvoorschriften Activiteitenbesluit

Hoofdstuk 6 in het besluit geeft bepalingen t.a.v. overgangsrecht:

- bestaande voorschriften waarvoor in Activiteitenbesluit maatwerkmogelijkheid bestaat, blijven 3 jaar gelden
- eisen t.a.v. situeringen van emissiepunten gelden alleen voor nieuwe situaties (bestaande situaties worden geacht geen stof/geuroverlast te geven)

(3) Controle systematiek luchtvoorschriften

De 3 stappensystematiek voor luchtvoorschriften:

Stap 1: controleer per activiteit op verboden, boekhoudingen e.d. uit H4 besluit

Stap 2: controleer per activiteit op alle erkende en verplichte maatregelen van H4 regeling

Stap 3: bij geen/ onvoldoende maatregelen, bedrijf laten aantonen waarom niet

Voorbeeld casus 3 stappensystematiek

InfoMil is een opdracht van VROM en onderdeel van SenterNovem

Stap 1 doelvoorschriften besluit

Het Activiteitenbesluit verbiedt:

- het uitvoeren van thermische metaalbewerkingsactiviteiten in de buitenlucht, tenzij dit redelijkerwijs niet mogelijk is vanwege omvang werkstukken

Stap 2 maatregelen regeling

De regeling kent een verplichte maatregel waarmee:

- diffuse emissies beperkt worden door het toepassen van bronafzuiging indien dit redelijkerwijs mogelijk is
- uit de toelichting (bij snijden e.d.) blijkt dat bronafzuiging niet redelijk is bij:
  - slecht bereikbare plaatsen in grote werkstukken
  - veelvuldige plaatsverwisseling van (handmatige) bron
  - uitsluitend grof stof dat niet buiten het pand kan komen
  - incidentele of kleinschalige activiteiten

Stap 2 maatregelen regeling

Een andere verplichte maatregel betreft het:

- bovendaks situeren van het emissiepunt om stofoverlast tegen te gaan (voor nieuwe situaties)

De regeling kent ook erkende maatregelen waarmee voldaan kan worden aan de emissiegrenswaarde uit het besluit:

- het toepassen van een goed gedimensioneerd en onderhouden filtrerend afscheider

Stap 3 onvoldoende maatregelen

Stel: er is geen afscheider, en u ziet stof rondom het emissiepunt.

Bedrijf laten aantonen dat:

- op een andere wijze aan het doel voldaan wordt (met een andere afscheider / of wellicht zonder afscheider)
- dat niet voldaan hoeft te worden vanwege de kleinschaligheid van de emissie of bron

Stap 3 onvoldoende maatregelen

Hoe moet men aantonen dat een emissie niet relevant is?

- a. door aannemelijk te maken dat de betreffende emissie (binnen de hele inrichting) lager is dan de *grensmassastroom (gms in g/uur)* genoemd in het voorschrift;
- b. door bij overschrijding van de gms aannemelijk te maken dat de betreffende bron minder uitstoot dan de drempel van de *vrijstellingsbepaling (kg/jaar)*.

Zie artikel 2.5 en 2.6 van het besluit en de toelichting daarop.

Stap 3 onvoldoende maatregelen

Stel: u ziet een stofveroorzakende activiteit, zonder bronafzuiging en zonder filter, wat dan?

- overwegen of bronafzuiging redelijk is (zie eerder)
- verzoeken om bronafzuiging, dan wel aan te laten tonen dat:
  - emissie zo gering is dat ook een filter niet nodig is (dan is bronafzuiging niet redelijk) en geen sprake is van geuroverlast
  - maatregel technisch niet uitvoerbaar is, of daarvoor zeer kostbare aanpassingen nodig zijn

Zelf aan de slag met een casus

Beantwoord a.u.b. de vragen 1 t/m 5 in ca. 30 minuten.
Indien u tijd over heeft kunt u ook vraag 6 behandelen.

Uitwerking casus

Antwoord vraag 1:

- voor slijpen en lassen (metaalbewerking) bestaat een verbod op het het werken in de buitenlucht, tenzij het binnen niet mogelijk is vanwege de omvang van het te bewerken object
- de verbodsbepalingen zijn in de eerste voorschriften van de desbetreffende paragrafen (activiteiten) opgenomen

Uitwerking casus

Antwoord vraag 2:

- bij mechanische kunststofbewerking:
  - toepassen bronafzuiging indien redelijkerwijs mogelijk (art 4.36, lid 1 regeling)
  - zorgen voor doelmatige verspreiding (art 4.36, lid 2 regeling)
  - toepassen filtrerende afscheider (art 4.37 regeling onder a en b)

Uitwerking casus

Antwoord vraag 3:

- volgens art. 4.37 van de regeling wordt voldaan aan besluit:
  - als een goed gedimensioneerd filtrerend afscheider wordt toegepast, en deze
  - in goede staat van onderhoud verkeert, periodiek gecontroleerd en zo vaak als nodig schoongemaakt/ vervangen wordt
- is sprake van filtrerend afscheider?
  - nee, een cycloon bevat geen filtermedium
  - via art. 2.8 meting verlangen (emissie toetsen aan besluit)
  - overwegen of extra filter nodig/ realistisch is

Uitwerking casus

Antwoord vraag 4:

- bij slijpen van metalen moet bronafzuiging toegepast worden indien redelijk
- bronafzuiging bij slijpen e.d. is niet redelijk bij:
  - grote werkstukken met slecht bereikbare emissiepunten
  - 10 keer per uur mee moeten verplaatsen van afzuiging
  - emissies van grof stof dat binnen de inrichting blijft
  - incidentele en/ of kleinschalige activiteiten/ emissies

Uitwerking casus

Antwoord vraag 5:

- bij MIG/MAG lassen van RVS moet bronafzuiging toegepast worden indien redelijk; aangezien geen sprake is van:
  - grote werkstukken met slecht bereikbare emissiepunten
  - 10 keer per uur mee moeten verplaatsen van afzuigingis bronafzuiging in principe redelijk
- overwogen kan worden dat pas bij een verbruik vanaf 200 kg per jaar aan lastoevoegmateriaal, een filter nodig is, en bronafzuiging ook pas vanaf deze grens redelijk is

Uitwerking casus

Antwoord vraag 6:

- T.a.v. het coaten van hout stelt art. 4.19 van het besluit eisen en geeft art. 4.34 een invulling (verplichte maatregelen), wijs vooral op de toelichtingen bij deze artikelen
- Hier kan hij lezen dat bij een VOS verbruik vanaf 1.000 kg tot 15.000 kg per jaar, gedacht moet worden aan:
  - good-housekeeping maatregelen
  - toepassen van lakken/ coating met zo weinig mogelijk VOS
  - toepassen van technieken met zo weinig mogelijk overspray

Uitwerking casus

Tot slot:

- het gaat om een bestaand bedrijf;
- volgens artikel 6.1 geldt er een overgangsrecht;
- emissie-eisen uit de vergunning blijven nog 3 jaar gelden;
- na die tijd zelf overnemen in maatwerkvoorschrift, of de strengere norm handhaven.

Meer informatie over lucht en het Activiteitenbesluit

- <http://www.infomil.nl/onderwerpen/klimaat-lucht/>
  - > Lucht in het Activiteitenbesluit
  - > Luchtemissie beperkende technieken
- www.infomil.nl/activiteitenbesluit
  - > Thema's > Lucht
  - > Nader uitgelegd > Factsheet lucht
  - > Officiële publicaties > Toelichtingen bij het besluit en de regeling
- www.InfoMil.nl/Helpdesk